

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı 23622
Tarih 19.01.2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/01/2023 11:10
Sayı: E-120.10-1156103

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye tarımının kuraklık başta olmak üzere iklim değişikliğinden olumsuz etkilenmesi sebebiyle önlemler almak ve çiftçilerin üretimini destekleyen politikaları belirlemek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Ridvan TURAN

Mersin Milletvekili

Küresel ısınma ve iklim değişikliği her geçen gün kendisini biraz daha hissettirmeye devam ediyor. Geçtiğimiz aylardaki yağışlar, önceki yıllara kıyasla oldukça azalmıştır. Azalan yağış miktarlarından dolayı çiftçiler, üretim yapma konusunda hayli zorlanmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda yağış miktarlarının azalmasından kaynaklı olarak bazı bölgelerdeki çiftçilerin ürettikleri tarım ürünlerinin çoğu olumsuz etkilenmiştir. 2021'de Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak, Batman ve Şanlıurfa'da yeterli miktarda yağış olmadığı için kuru tarım yapan çiftçilerin yaklaşık % 80'i olumsuz etkilenerek bir yıllık emekleri heba olmuştur.

Bölgedeki buğday, arpa, mercimek ve nohut gibi kuru tarım ürünlerinde yaklaşık %80 oranında verim düşüklüğü yaşanmıştır. Sadece Urfa'da 3,5 milyon dönüm arazi üzerinde üretim yapan yaklaşık 35 bin çiftçi kuraklıktan olumsuz etkilenmiştir. Mağdur çiftçilerimize doğrudan gelir desteği sağlanmazsa çiftçilerin çoğu tarlasını süremeyecektir. Kuraklıktan olumsuz etkilenenler sadece çiftçilerle kalmayacak bir bütün olarak toplumun beslenme ihtiyaçları önemli oranda sekteye uğrayacaktır.

Türkiye'nin tarımda dışa bağımlı olması ve son üç yıldır Covid-19 salgınının ülkelerin ticaret hacimlerini alt üst etmesine ek olarak iklim değişikliğine paralel olarak, yıllık yağış miktarlarının azalması, yakın gelecekte kıtlık ile karşı karşıya kalacağımız önemli tehlikeler arasında görülmelidir.

Türkiye Tabiatını Koruma Derneği (TTKD) verilerine göre Türkiye’de 50 yılda kuruyan sulak alanlardaki su kütlesi miktarı 1,3 milyar hektar, yani 24 Eğirdir Gölü veya 3 Van Gölü ya da Marmara Denizi kadardır.

Uluslararası Ramsar Alanı olarak tescil edilen 14 sulak alandan bazılarının bugün ya tamamen kuruduğu ya da giderek kurumakta olduğu tehlikesi ile karşı karşıyayız. TTKD verilerine göre Seyfe, Kuyucuk ve Meke gölleri tamamen kurumuştur.

Türkiye’de su alanlarının kurumasının temel nedeni Türkiye’nin su politikasının olmamasıdır. Eğer Türkiye kapsamlı bir su politikasını bir an önce uygulamaya koymazsa su fakiri ülke konumuna düşmemiz büyük bir olasılık.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün Kümülatif yağış raporuna göre, 1 Ekim 2022-31 Aralık 2022 dönemini kapsayan 2023 su yılı yağışları normalinin ve geçen yıl yağışlarının altında gerçekleşti. Türkiye geneli su yılı yağışı 113.3 mm, normali 183.5 mm (1991-2020) ve geçen yıl aynı dönem su yılı yağışı 160.4 mm’dir. Yağışlarda normaline göre %38, geçen yıl aynı dönem yağışlarına göre %29 azalma mevcuttur. Üç aylık kümülatif yağışlarda tüm bölgelerimiz normallerinin altında yağış almış, en fazla azalma %53 ile Marmara Bölgesi’nde gerçekleşmiştir. Marmara Bölgesi’nin 3 aylık kümülatif yağışları son 62 yılın en düşük seviyesine inmiştir.

2023 su yılı yağışları Edirne, Çanakkale, Tekirdağ, İstanbul, Bursa, Yalova, Isparta, Konya, Karaman, Aksaray, Hatay, Osmaniye ile Erzincan ve Iğdır’ın doğu kesimlerinde normallerine göre %60’tan fazla azalma, Samsun, Giresun ve Adıyaman çevrelerinde ise %20’ye kadar artış göstermiştir. İl geneli yağışlarda tüm illerimiz normallerinin altında yağış almış, en fazla azalma gösteren il %65 ile Yalova olmuştur.

Yağışlarda normaline göre en fazla azalma %53 ile Marmara Bölgesi’nde gözlemlenirken, Ege bölgesinde %42 azalma, İç Anadolu Bölgesinde %45 ve Akdeniz Bölgesinde %42 azalma, Karadeniz Bölgesinde %25 Doğu Anadolu Bölgesinde %40 Güneydoğu Anadolu Bölgesinde %26 azalma görülmüştür.

Yağışların azalması tarımda üretim kaybına neden olurken hali hazırda yüksek olan gıda fiyatlarının daha da yükselmesine neden olacaktır. Türkiye’nin kuraklıkla mücadele konusunda öncelikli olarak ekolojiye uyumlu bir su politikasına ihtiyacı var. Dolayısıyla kuraklıktan kaynaklı mağdur olan çiftçilerin doğrudan desteklenerek üretimde kalmasının sağlanması ve kuraklığı en az kayıpla geçirmek amacıyla etkin mücadele mekanizmaları ve politikaların oluşturulması amacıyla meclis araştırmasının kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	İllan
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Wutt
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Colider
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Akan 7 ari
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	11 11
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abbas
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Öll
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Ayhan
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ömer
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ömer
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. Murat
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Şev
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusret
19	DELSİM DAĞ	DİYARBAKIR	D. Dağ
20			